

Jaarverslag It Eibertshiem

H.Folkertsma Zie ook www.ooievaars.nl

2011

It Eibertshiem
Earnewâld
www.ooievaars.nl

Hier in het kort het overzicht rond de ooievaars in 2011, maar ook, dat, waar wij ons zorgen over maken zoals bijvoorbeeld het predatierapport en het blijvend fenomeen van vogelliefhebbers om toch vooral ooievaars te gaan/blijven bijvoeren. Stelling is> niet doen dus! En wat de predatie betreft, je kunt een droom hebben, maar wil je die realiseren, dan moet je eerst wel wakker worden!

Schokkend.

De kanttekening, bij de opening van dit verslag kan het best als schokkend worden omschreven, want er is ruim voldoende aanleiding voor. We wisten natuurlijk al dat velen op een wel zeer gecultiveerde, 21 ste eeuwse manier tegen natuur aankijken, maar dat het zo erg was.....! Hoewel de VN 2010 tot jaar van de biodiversiteit hadden uitgeroepen deed Nederland, in de persoon van Balkenende, alle moeite om Natura 2000 stevig af te zwakken. Een ommezwaai van 180 graden, want immers Nederland heeft altijd een voortrekkersrol gehad bij de ontwikkeling van Natura 2000. En hoewel Barroso, zich in zijn antwoord fel tegen deze ommekeer richtte, was de toon gezet. Dat even in internationaal perspectief. Nog maar net bekomen van deze schrik, wordt in eigen land, na politieke onrust, de koers gezet door Bleeker, en hij doet zijn naam eer aan want alle vorige aanvallen op de natuur verbleeke(r)en daarbij glansrijk. Vele natuurplannen gaan op de schop en worden aangepast en/of geschrapt. Vanuit de wetenschap dat het economisch tegenzit ben je soms geneigd om (deels) begrip te hebben en ook weet je uit ervaring dat natuurbelang altijd botst met economisch belang. En er moet nu eenmaal ook brood op de plank, dus er ontstaat ook nog enig begrip en een soort van berusting. Dit alles in de trant van: erger zal het toch niet worden. MIS! In Friesland kan het nog erger. Op woensdag 14 september is de kop in de Leeuwarder Courant: Natuurcoalitie verklaart roofdieren de oorlog (zie verder pagina 13!) Dat belooft niet veel goeds en dat klopt helemaal want op pagina 13 lees ik verder: Plan om het kraai,vos, buizerd en ooievaar lastig te maken. En als voorbeeld wordt dan genoemd dat op de grens met goede weidevogelgebieden de nesten van ooievaar en buizerd dan verwijderd moeten worden. Dit is blijkbaar Friesland 2011. Godzijdank zijn er natuurlijk binnen de natuurcoalitie verschillen van inzicht en bijvoorbeeld It Fryske Gea, Natuurmonumenten en Staatsbosbeheer keren zich tegen deze opvatting, maaaaar maken wel deel uit van de coalitie."It raast oan de protters" Het is van de gekke en eigenlijk heel triest. Vorig jaar durfde ik nog te openen met Feest & Genieten en nu? Nu moet ik mij eigenlijk schamen en zorgen maken. En in verweer komen!

Want het kan toch niet zo zijn dat al die mensen welke de enquête invulden vergeten zijn dat, toen het nog wemelde van de weidevogels, het aantal ooievaars ook veel groter was? Het kan toch niet zo zijn dat al die mensen bijvoorbeeld de reiger en ooievaar in één adem noemen? Er zijn denk ik 100 paar ooievaars en 2500 paar reigers, dus de invloed is vergelijkbaar met pissen in zee.

Het kan toch niet zo zijn dat al die mensen niet gelezen hebben in de wetenschappelijke artikelen dat 70% van het voedsel van de ooievaar dermate klein is dat het voor de waarnemers niet valt te zien! En zelfs in het rapport staat bv (pag 21) dat middels zenderonderzoek is aangetoond dat in een weidegebied als Skrok predatie voor 77% de oorzaak is van kuikenverlies voor Grutto en Kievit. En wordt er in Skrok ooit een ooievaar gesignaleerd? Ik denk, hooguit 2 waarnemingen in de afgelopen 10 jaar.

Het kan (in theorie) wel zo zijn, dat iedereen de conclusies in het rapport nog eens goed leest en ontdekt dat predatie naast intensief landgebruik een belangrijke rol speelt in de achteruitgang van weidevogelpopulaties. En vervolgens ook leest dat predatiebeheer ten

behoefte van weidevogelbescherming, zonder dat het biotoop op orde is, een volstrekt zinloze bezigheid is!

Schokkend, is o.i. dan ook volledig terecht en wij begrijpen volkomen dat velen anno 2011 nog dromen van een weidevogel populatie van anno 1960. Ga vooral door met dromen, maar iedereen moet zich wel realiseren, dat voordat een droom werkelijkheid wordt je wel wakker moet zijn/worden! En wie ontwaakt zal zich realiseren dat met alleen predatiebeheer de weidevogels het echt niet gaan redden.

Dan nog even naar iets van geheel andere orde, wat wij ook wel schokkend vinden en dat is namelijk dat er anno 2011 nog steeds te veel ooievaarsliefhebbers zijn die de ooievaars gaan voeren. Binnen de club van ooievaarsvrienden al decennia lang een hekel punt en binnen Vogelbescherming en Stork, ook een punt van aandacht. Het heeft er zelfs de schijn van dat deze beiden een gematigder koers gaan varen wat het afwijzen van het voeren betreft, (als je bv. de verslaglegging over de wintertellingen volgt) maar telefonisch overleg leert, dat niets minder waar is. Kortom beide organisaties stellen zich op het standpunt om geen ooievaars te voeren! Toch hebben wij als stichting gemeend om naar beide organisaties onze zorg, omtrent het voeren van ooievaars, nogmaals kenbaar te maken. Reden is dat er op plaatsen waar de bezettingsdichtheid van ooievaars hoog is de discussie omtrent predatie sterk toeneemt. (In het A&W predatierapport 1548, wordt het zelfs met name genoemd) Een ander verschijnsel is dat ons inziens de aantallen ooievaars welke hier overwinteren alleen maar toenemen vanuit het voeren en ook dat vinden we een slechte ontwikkeling. Zo telden we 14 en 15 januari 2012 meer dan 650 ooievaars in Nederland. En nestjongen van 2011 waren er niet of nauwelijks blijkt uit de ringgegevens. Dus ooievaars trekken nog steeds, tenzij wij dat proces verstoren.

Plan om het kraai, vos, buizerd en ooievaar lastig te maken

Roofdieren aangepakt in vogel

LEEUWARDEN - Natuurorganisaties in Friesland zijn het eens over een aantal maatregelen tegen roofdieren, ten gunste van weidevogels.

In de kerngebieden van weidevogelbeheer, en aan de randen daarvan, zouden nesten van torenvalk en blauwe reiger moeten worden weggehaald. Voorwaarde is dat er elders geschikte nestgelegenheid is.

In dezelfde gebieden kan predatie door de bruine kiekendief worden tegengegaan door de rietvelden en -zomen regelmatig te maaien, zodat deze roofvogel er niet tot broeden komt.

Buiten het seizoen kunnen nestbomen van buizerd, havik, sperwer en ooievaar in de kerngebieden worden gekapt. Daar moet dan wel een ontheffing voor worden aangevraagd.

In de gebieden waar de weidevogels zich concentreren, zouden bovendien de vangkooi voor de zwarte kraai en de lichtbakkenjacht voor de vos moeten worden toegestaan. Deze jachtmiddelen zijn bewezen effectief, stellen de organisaties.

Het is een palet van maatregelen waar vogelwachtersbond BFVW, jagersorganisatie KNJV en boerencoöperatie Boeren Natuur het over eens zijn met de terrein

beherende organisaties It Fryske Gea, Staatsbosbeheer en Natuurmonumenten.

Hun gezamenlijke rapport voor predatiebeheer is dinsdag aangeboden aan gedeputeerde Johannes Kramer. Die hoopt er zijn voordeel mee te doen in wat hij noemt een „lange slepende discussie dy't in soad emoasjes opropt“.

Deze emoties gaan in de praktijk soms zover dat mensen het recht in eigen hand nemen en roofvogels doden. In het rapport wordt daar duidelijk stelling tegen genomen: „Het onwettig doden van beschermde soorten is onverantwoord met weidevogel

Maatregelen tegen broeden roofvogels

Inzet effectieve jachtmiddelen

'Verschil van inzicht niet erg'

der aantrekkelijk roofvogels zijn voor organisaties beter op hand. Er zijn ook verscheidene verschillen zicht tussen BFVW rennatuur enerzijds en reinbeheerders anderzijds. De eerste groep broedpogingen van torenvalk, sperwer, torenvalk, kiekendief, blauwe reiger, ooievaar in kerngebieden van weidevogels verijdelen de bouw te verstoren. Voor It Fryske Gea is dit onaanvaardbaar. Natuurmonumenten is dit onaanvaardbaar. Natuurmonumenten verplaatst de broedpogingen van roofvogels als

bescherming. Roofvogelvervolgving wordt door alle partijen sterk afgewezen.“

Ontmoedigingsmaatregelen die de weidevogelgebieden min-

Blauwe reiger vormt een bedreiging voor weidevogels. FOTO LC/JAN DE VRIES

Natuurcoalitie verklaart roofdieren de oorlog

LEEUWARDEN – De gezamenlijke natuurorganisaties hebben het gehad met vijanden van de weidevogels.

Buizerd, havik, sperwer, torenvalk en blauwe reiger moeten worden verjaagd om de weidevogel te redden, meent een bonte coalitie van vogelwachtersbond BFVW, jagersorganisatie KNJV, boerencoöperatie Boeren natuur en terreinbeheerders It Fryske Gea, Staatsbosbeheer en Natuurmonumenten.

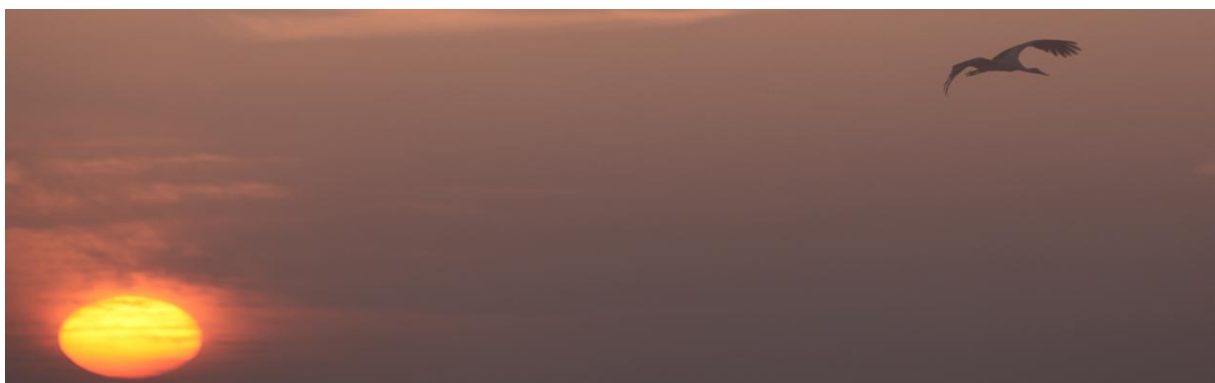
Rietvelden en -zomen moeten sneven om de bruine kiekendief geen gelegenheid tot nestelen in de buurt van weidevogelpopulaties te geven. Nestbomen van andere roofvogels moeten omgehakt. Ook de vos en zwarte kraai moeten harder bejaagd.

Een deel van de coalitie wil de nestbouw van roofvogels verstoren. Dit is evenwel onbespreekbaar voor de terreinbeheerders, net als het doden van kleine roofdieren als hermelijn en bunzing.
> pagina 13

Resultaten It Eibertshiem.

Voor ons was 2011 uiteindelijk toch nog een succesvol jaar en er werden 16 jonge ooievaars groot. In eerste instantie leek het daar niet op want een paartje Nijlganzen zorgde voor veel verstoringen en in totaal sneuvelden in 4 nesten alle eieren. Ons cameranest welke de live beelden het land in stuurt was er één van en het gevolg was dat er weinig leuks te zien was op onze webcam. Tot 2 keer toe zagen we wel een ei in beeld en een kwartiertje later zag je dan weer een leeg nest. Maar ook dat is natuur en hoewel ooievaars dan in ons land geen natuurlijke vijanden hebben, zit de Nijlgans dus toch in die categorie. De 8 koppels welke wel eieren overhielden, brachten 16 jongen groot. Dat zijn er altijd nog 2 per nest, maar bij 13 nesten is het resultaat 1,23 en gemiddeld genomen is dat te weinig.

Resultaten in Friesland.

In 2011 waren de resultaten in Friesland uitstekend. Op diverse plaatsen kwamen de ooievaars tot broeden en op veel plaatsen was het zeer succesvol. Ook waren er weer nieuwe vestigingen bij zoals bijvoorbeeld in Oranjewoud. Rond Beetsterzwaag, het ooievaarsdorp bij uitstek, mogen we wel zeggen, werden een 50 tal jongen groot en hebben we er 40 van een ring kunnen voorzien. Het aantal bezette nesten lijkt zich nu te stabiliseren, want de laatste 3 jaar (inclusief 2012) zit dit steeds op 25. Het aantal jongen was echter veel hoger dan in 2010. (30) Op andere plaatsen zoals, Rottum, Opeinde, Buitenpost, Hardegarijp, De Veenhoop, Veenklooster, Uitwellingerga en Drachten blijft het tot nu toe bij solitaire vestigingen. Alleen bij Tytsjerk zit het aantal nesten ook in een stijgende lijn. En ook zijn er een aantal nesten waar tot nu toe soms activiteiten zijn en daar blijft het dan bij, zoals bv. in Hommerts/Jutrijp, Twijzel en Damwoude.

Landelijke resultaten.

De landelijke resultaten kunnen we niet geven want er is momenteel geen telling mogelijk binnen Stork. Er wordt druk gewerkt aan een digitaal systeem en hopelijk wordt dat in 2012 operationeel.

Wel is er ook dit jaar landelijk een wintertelling geweest en er werden 653 ooievaars geteld op 14/15 januari. (bron Stork). De grootste groep werd wederom waargenomen

rond Schiphorst (167) gevolgd door Akmarijp en Den Haag. Dit is ook steeds het beeld in voorgaande jaren.

In 2010 werden er 497 geteld, in 2011 waren er 592 en nu dus 653. Wij hopen uiteraard dat deze trend zich niet doorzet.

En Verder.....

Blijft de ooievaar volop in de belangstelling staan, getuige ook onze website. In 2011 waren er 15.000 bezoekers. Soms 20 tot 30 op een dag maar soms ook meer dan 200. Zeker op het moment dat onze webcam in de lucht is neemt het tal bezoekers toe. We zijn Jan Koopmans dan ook elk jaar weer dankbaar voor het realiseren van de verbinding met een van onze nesten. Daarnaast is de kwaliteit ook nog eens uitstekend want bij de diverse webcam's laat dit ook nogal eens te wensen over. Daarnaast zijn er via het bezoekerscentrum van het Nationale Park de Alde Feanen, natuurlijk ook nog veel mensen welke daar via de live t.v. beelden onze ooievaars kunnen volgen. En last but not least, de parkeerplaats tussen Beetsterzwaag en Lippenhuizen is een echte live ontmoetingsplaats geworden.

Ook worden er via de website de nodige vragen gesteld en komen er bij mij soms geweldige verslagen/spreekbeurten en tekeningen in de bus, en bijgaand die van Gosse, welke ik u niet wil onthouden. Prachtig!

En zo kwam bijvoorbeeld ook de technische school uit Alkmaar welke onze site had ontdekt, met veel vragen, of een vogelwerkgroep welke een nest wil plaatsen, of iemand

uit Venray wil weten waarom er in september 18 ooievaars worden gesignaleerd. En uit Rottum kwam een mooie foto van de ooievaars welke water brengen. Met dank aan Mevr.Meester.

Tot slot,

Hopen we dat:

- het dit jaar weer een geweldig ooievaarsjaar wordt.
- er nu niet en nooit niet, ooievaarsnesten worden geruimd.
- het bijvoeren van ooievaars stopt.
- we met z'n allen blijven genieten van deze prachtige vogels.
- u met ons mee blijft kijken via www.ooievaars.nl
- en dat u ons uiteraard blijft steunen.
- als u dit verslag gelezen hebt, het niet weggegooid maar bij uw burens in de bus doet.

Mei 2012 Stichting It Eibertshiem.

